

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 12 frt.
Félévre . . . . . 6 „
Negyedévre . . . . . 3 „
Egy óra . . . . . 1 „
Egyes szám 4 kr.

Kiadóhivatal:

leitz Fer. Pál könyvnyom-
dája Nagybecskerek, Uri-
utca 276. sz., hová az
előfizetések és a lap szét-
küldésére vonatkozó felszám-
lások intézendők.

TORONTÁL

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,
Ferencz-József-tér,
Bauer-féle ház
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogad-
tatnak el. Azonkívül az
összes hirdetési irodákban.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

Megölelem Oroszországot.

Nagybecskerek, szept. 9.

(—) Carnot ur életének java korá-
ban levő férfit, a kinek — ha már
nem lenne régebben részese Hymen
áldásának, Mantegazza ur, a házasság
bölcseje még bátran megengedhetné
az udvariást. A mikor tehát ily magas
állású és testileg-lelkileg egészen
ép uri ember kijelenti, hogy valakit
megszándékozik ölelni, az — termé-
szetesen — némi izgalmat kelthet a
férjek tisztos rendjének sorsosaiban.

„Megölelem Oroszországot“
— mondá Carnot Aix-les-Bains-
ben, a hová megelőzőleg, a görög
király megérkezésének öröme, ezer
uj sárga rigót szállítottak, hogy azok
anyanyelvükön, görögül üdvözöljék
a koronás Graeculust. „Megölelem
Oroszországot“, mondá a francia
respublika feje s voltak aix-les-bainsi
vendégek, a kik ez éjjel Francia-
országot nagy halkan álmodtak, a mely
elkezdett orosz bagaria szagúvá lenni
— fejtől lefelé. A capite. „Megöle-
lem Oroszországot“, mondá a
nagy francia forradalom egyik nagy-
jának unokája s a fürdő forrásai (a
melyeknek csakugy meg van a magok
Nymphájok, mint Európa többi fürdői-
nek) oly szaladásnak indultak, hogy
kancsukával kellett visszaterelni hiva-
tásuk teljesítésére.

A sárga rigó görögül, Carnot fran-
csiánul beszél, a patakok az orosz hym-

nust csörgedezik és nem árulta el
senki Carnot ur nagy tévedését, a
mely az ölelés aktusában nyilatkozott.

„Megölelem Franciaorszá-
got“ — mondá Sadi-Carnot utóda s
amikor átölelte a gyöngye gyerme-
ket, ki orosz ruhájában, orosz mezbe
öltöztetett gyöngye verset rebegett el
a hatalmas ur üdvözlétére; a mikor
megsókolta a gyöngye gyermeket, ki-
nek gyöngye kacsói gyöngyében viszo-
nozhaták a szeretetnek e symbolikus
nyilvánulását: a jó államfő azt hitte,
hogy már tudja, mit tesz Oroszország-
gal ölelkezni!

Öleld hát meg, hatalmas elnök ur,
a medvét, a melynek ölelése halál-
a csók után pedig vérnyomok követ-
keznek. Lengyelország ölelkezett már
Oroszországgal, éreztük ölelését 1849-
ben mi s tudjuk, hogy ölelkezik az
össze a vadászszal, a hegyről a lejtőn
lefelé.

Ez az ölelés éppen hasonlít az
összetalálkozott medve és vadász ölel-
kezéséhez. Az 1793-ik év magaslatá-
ról hömpölyög lefelé a fényes republi-
ka, a nép és medve ölelő karjai pe-
dig szoritják magukhoz. A dicső géniusz,
a republika koronájáról lehullnak a
legdrágább kövek: a Szabadság,
Egyenlőség, Testvériség Co-
hinoor-jai s mire a félelmes társaság-
ban a lejtő végére ér, rongyos kol-
dusnó mered reánk az imént még oly
ragyogó alak helyett.

Mindnyájunknak, egész Európának
fájhat e látvány. Egy szép ábránd,
egy ragyogó eszmény megcsufolása
az, mikor a köztársaságot és a despo-
tizmust — ölelkezni látjuk!

Belföldi hírek. A jövő évi költ-
ségvetés. Ma délután miniszter-
tanács van a miniszterelnöki palotában;
tárgya kizárólag a jövő évi állami költ-
ségvetés megállapítása. A minisztertanács
előreíthatólag eltart három négy napig. —
Erdélyi Sándor, az ujonnan kinevezett
igazságügyminiszteri államtitkár tegnap
Telecsky államtitkár jelenlétében letette
az esküt az igazságügyminiszter kezébe és
azonnal meg is kezdte hivatali működését.
— Ábrányi Kornél, a dédesi kerület
orsz. képviselője, tegnapelőtt tartotta beszám-
oló beszédét Várkonyban, a kerület egyik
községében.

Apróságok.

Volt Sárospatakon egy híres professor, a
ki előadásközben sokat emlegette azt a két
fogalmat, hogy theoria és praxia. A
pajzán fiúk aztán elnevezték a professor ur
két vizhordó csacsiját Theoriának és
Praxisnak. Így történt, hogy rövid idő
mulva a Theoria megdőglött, a Praxis
pedig olyat talált rugni a professor ur
lábán, hogy dühbe jött és a Praxison —
tuladott.

Sokat versengenek a mi politikai éle-
tünkben és a theoritikusok is a praktikus
emberek a magok módszerének helyessége
felett. A theoria többnyire megdőglök, a
praxison pedig rendszeren... tuladunk!

A „TORONTÁL” TÁRCZÁJA.

Szemembe mondtad . . .

Szemembe mondtad: „Könnyű néked
Az élvekről lemondanod!
Világodad te már kiálted,
S én élni még csak akarok.“

Nem sejtéd, mily vihart idézett
Föl bennem ez a röpke szó,
A mult emléke újra vérzett
S ugy fájt szívemnek a való.

Igaz . . . igaz . . . örökre végem,
Én már kivettem részemem . . .
Tettvagyó szívem közepében
Valami szétpattant, repedt.

De én nem élveket vadászva,
Nem gyönyör és kéj közepett,
Én egy nemes, szent ifju lánba
Meritettem ki lelkemet.

Agyamnak millió gondolatja
Szívemnek millió érzete,
Titkokat fürkésve, kutatva,
Lett élttem gyászos, fekete.

Nem azzal kezdém földi pályám,
Hogy itten élni akarok,
Én azzal kezdém, bármi vár rám,
Küzdök s mint martir meghalok.

S óh félek, félek én szerelmem,
Hogy bár te másképp kezdenéd,
Mégis követsz sorsomban engem
S épp oly bus, mely rád vár, a vég.

Hová az alkotásnak vágya
Taposta gyöngye szívemet,
Oda gyönyörnek szomjusága
Majd téged is sujt és temet.

Oh jaj, hogy el kell vessned rutul
Es kell vessned dicstelen,
S le nem térít a vésses utról
Esdő barátság, szerelem!

Adó az agglegénységre.

— Egy agglegény lamentációi. —
Irta: Minus.

Bécs városának egy páros és egy párat-
lan számú kerülete, a III. és VIII. kerület,
valószínűleg az életpárokkal megáldott egye-
nek által felbujtogatva — oly merényletet
forral, a mely valóban páratlanul fog állani
a XIX. század történetében.

Adót kívánnak ráhuzni az agglegényekre,
még pedig egyenesen azzal az indokolással,
hogy azzal az ides-tova eltörleendő kis lutri
jövedelmét kell valami képen pótolni.

Lutri és agglegénység? A III. és VIII.
kerület merénylői csakugyan nem tudnak,
hogy e két fogalom között összefüggés
található?

A ki megházasodik, az a nász előtt min-
dig azt hissi, hogy ternót csinált s a mikor
kiabrandul, nejjével együtt szerény ambócs-
kát képez az élet lutrijában.

A házasság kis lutri, az agglegénység
tartózkodás a pénzfecsérlés e legáldatlanabb
nemétől. Mért kell tehát éppen az aggle-
génynek pótolni fáradságosan összekuporga-
tott garasaival a kis lutri eltörlése által tá-
madott deficitet, a ki Fortuna istenasszony-
nak sohasem alkalmatlankodott sem az oltár
előtt, sem a lutrisboltban!

Nem, nem, uraim: Önök hiába mosgo-
lódnak, az agglegényeket nem fogják meg-
adóztatni!

Vegyék például azt a körülményt, hogy
az agglegények egyrésze fisot hadmen-
tességi adót. A házasság egy neme a
háborúnak. A kinek hadakoznia kell, attól
ki követelhetne jogosan hadmentességi adót?
Következés tehát, hogy az agglegények
megadóztatása beleütközik a hadsereg ér-
dekeibe is.

A mi Bécsben keresztülmegy, azt bizo-
nyára utánozni fogják Budapesten. A ma-
gyar pénzügyminiszternek nincs mit kocs-
kástatni: ő nős ember és családapa, az ő
személyét az új fajta adó behozatalának
csapása nem sujtaná. Indítványában bizo-
nyára malícia is vesérelné, levén a két
ellenfél vezérei szintén mentek Hymen
rózsálánczaitól, sőt a 48-as és függetlenségi
párt érdemes vezére bizonyára ki tudná
mutatni az erkölcsnemesítő-egylet alapsza-

— „A bolgár fejedelem háboruba készül; most indul a harmincz éves háboruba“, hangzik a legújabb diplomáciai élcz.

— „Hogy-hogy? Csak nem? kérdik el-képedve.

— „Hát ugy, hogy — házasodik!“
— As már más!

Különbön hát ritka boldogság az, a melyben csak a fejedelmek részesülnek: házasodnak, a nélkül, hogy tudnának róla!

A szerb királlyal is eljárszatják „A kis herceg“ című operettet. Nőül adják hozzá a fekete hegyek hercegnőjét, azután visszik mindkettőt, kit nevelőintézetbe, kit iskolába.

A kar pedig énekli, mint az operetben:

Folyik az orra vére,
Óh a szegényke férj...

A mythologia ismétlődik.

A szultán dohányszelencsét ajándékozott Stambulovnak.

Untatlan jószág. Nem Pandora szelencsége. Stambulov aztán váltig kinalgatta a szultánt egy édes almával: a bolgár fejedelemnek előismerésének almájával.

A szultán nem harapott bele: „Eris almája lenne az, barátom Stambulov! Ne legyen Ferdinandra nézve alma a fejedelemség; maradjon az reá nézve egyelőre — savanyu szőlő!“

Ki akar kulturharcot Magyarországon, ennyi sok más folyamatban levő visszály mellé?

Ast hiszem, hogy senki.

Valamikor szokásban volt, hogy a két hadüzénő fejedelem vívott meg seregeinek élén s eszel eldölt a csata sorsa.

Most az adáz püspök urak viaskodnak egymással, a nélkül, hogy egyetlen egy ember is akadna Magyarországon, a kinek teste, vagy lelke vágyakoznék a vallási villongásra.

HIREK.

— Mi lesz a telefontal? Néhány hónap-al azelőtt assal larmásták tele a világot, hogy Nagybecskerek nemsokára azon boldog városok sorába lép, melynek lakói gondolatai-

bályaiból, hogy az agglegénység egészen és kétségbevonhatlanul erkölcsös állapot. Határozott támogatásra számíthatna azonban a drákói törvény a honvédelmi miniszter részéről. Legalább erre vallott a véderő vita egy incidense, a mely között a szelcsőbaloldal egy érdemes tagja között folyt le, a ki csupán Clio asszonyssággal él gyöngéd házastársviszonyban s kiról valószínű, hogy legkevesebb 300 éves, vagy legfeljebb oly asszonysságok érdeklik, a kik a Rákócynak, Bethlenek és Bocskaiak udvarának voltak díszes alakjai.

— A t. képviselő ur, — hangzott a „schneidig“ miniszter vágása — nem tett eleget a hasa iránti kötelességének!

— Hogy-hogy? Magyaraságot kérek! törki érdemes történetűdsünk ből a kurucz indignáció.

— A képviselő ur tudniillik nőtelen (folytatja a miniszter) s így nem nevelhetett kellő számú fiaikat a hasának...

Ime, az oly kormány, mely így gondolkodik a szegény agglegényekről, perczig sem fog kénsni, hogy — a többek között — átvegye Bécstől az agglegényadó büns intésményét is.

Nem jó az embernek egyedül lenni, mondja magános verebek épü-

kat esentul a telefon utján is továbbbithatják. A miniszteriumban azt mondták, ha 20 aláíró kötelezi magát az előirt díjat fizetni, akkor csinálnak telefont. Két nap alatt együtt volt 30 aláírással, de azért még mindig nincs telefon. Hol akadt hát meg a „távbeszélő“ szekere?

— A torontálmegyei tűzoltó-szövetség, melynek előmunkálatai javában folynak, alakuló közgyűlését f. évi október hó 1-én délelőtt 9 órakor fogja tartani.

— Színházi hírek Deréki szinigazgató erősen bugálgodik oly társulat szervezésén, a mely megfelel Nagybecskerek közönsége fejlett igényeinek. Tárgyalások folynak Kövesi Albert rendezővel és kómikussal, valamint ennek nejevel, született Iványi Mariska, énekesnővel, kik jelenleg nagy sikerrel működnek a budapesti nyári szinkörben, azelőtt pedig az aradi színház kedvelt tagjai voltak. Szerződöttesük, valamint az Aitner Ilka, drámai hősnő is, ki most a budai szinkör tagja, már e napokban bevégzett ténynyé válik.

— Szüret. Figyelmeztetjük t. olvasóinkat a nm. m. kir. pénzügyminiszterium lapunk mai számában foglalt hirdetésére, a szüretet illetőleg azon megjegyzéssel, hogy a bejelentések helyben a fogyasztási és italmérsési irodában történnek.

— A torontál-vásárhelyek kérelme. Torontál-Vásárhely községe oly határozatot hozott, miszerint felkéri a törvényhatóságot, hogy ugy a főszolgabírói székhely, mint a járásbírósság Antalfalváról T.-Vásárhelyre tétessék át. A község hajlandó ugy az ezen hivatalokhoz szükséges épületek, valamint az átköltözés költségeit sajátjából viselni.

— Bál és bankett. Tudvalevőleg október 2-án fog megtartatni az idei őszi löverseny. Ez alkalomból a nagybecskereki jeunesse doré este 9 órai kezdettel a kasszinó helyiségeiben bált rendez, melyre a meghívók e napokban küldetnek szét. Kik ne talán tévedésből nem kaptak volna meghívót és igényt tartanak rá, sziveskedjenek Zsiros Imre urhoz (megyeház) fordulni, a hol belépti jegyek is kaphatók. (Személyjegy 2 frt, családjegy 5 frt). — Ugyanaznap este 7 órakor fog megtartatni az ugynevezett renn-diner a kasszinó éttermében. Előjegyezni lehet Zsiros Imre urnál. Egy teríték ára borral együtt 2 frt 60 kr.

— Török János halálsejtelve. A megboldogult főkapitánynak egy levelét olvastuk, melyet halála előtt öt héttel irt Ribári József főrendiházi tagnak. A levélben egy úgy elintézését igéri, mig itt lesz Budapes-

lésére a biblia. — Pompás dolog az agglegény szabad élete, mondják a modern viveurök. — Ma mi csak bibliának hiszünk, a mely szerint az agglegényesség nem jó dolog, rossz dologért pedig nem szokás adót fizetni.

Előhozakodnak a férfiak a méreg drága toilleteszámilakkal, a női kalapok rohamosan váltakozó divatával, a fürdőzésekkel, a görög nyelvet tanulni köteles, vagy nem köteles fiak neveltetésével, a kisasszonykakkal s ezek révén a soha el nem nemülő zongorával, a kukli predikációkkal, nagy mosásokkal, pontos hazatéréssel s a páros élet egyéb járulakaival.

Ohó! Uraim! Az agglegényesség sem szinig tejfő. A sovány korcsmai koszt, a nőül vétetésre áhítózó vén gazdasszony, a névnap, születésnap, karácsonyi, újévi és konfirmációi ajándékokra számító unokaöcsék, az éveket kissé elleplező paróka, haj, szakál és bajusz festék, az ebéd, a melyekben folyvást gyöngéd női kacsókat által fölállított törökből kell kisiklanunk s végül (hogy még csak egyet, a legzomorubbat említsük fel) az aggkor örömtelen napjai... Nos, uraim, kit kell megadóztatni: önöket, az irigyeket, vagy bennünket, az irigyelt agglegényeket?

ten. Aztán így folytatja: „Mig itt leszek! mert bizony lehet, hogy nem sokára már „ott“ leszek. — Egészségem komolyan megvan támadva. Az utóbbi napokban kétszer voltak szivgörce rohamaim. Most is gyenge vagyok, mint egy légy. Az orvosok 3 havi föltétlen nyugalmat sürgetnek! Der Anfang vom Ende. Legjobb esetben is a munkálkodást érte! Hogy mi lesz, nem tudom. Programot még nem csináltam, egyelőre elmegek vagy hat hétre szabadsággal, visszatérve el fog dölni, ha dolgozhatom még 1—2 esztendeig, avagy azonnal vissza kell-e vonulnom. Félig-meddig nem tudok szolgálni De az állás sem alkalmas lanyha munkálkodás folytatására. Ime ezek az én perspektíváim!“

— A hirdetések haszna. El lehet mondani, hogy az üzleti élet mozgató ereje a hirdetésekben rejlik. Elismerik ezt a szellem emberei, valamint a milliomosok és a nagy üzletemberek is. Barnum szerint: „A nyomdapestéken át vezet az ut a gazdasághoz“. J. J. Astor maga bevallotta: „Gyakori és állandó hirdetések hozták nekem azt, a mivel bírok“. A J. Stewart azt tanácsolta fiának: „Fiam, oly emberekkel csinálj üzleteket, a kik hirdetnek, és soha sem fogsz mellette veszíteni!“ Franklin Benjamin igen találóan mondta: „Hogy tudhatja a világ, hogy valaki valami jóval bír, ha azt nem hirdeti?“ Vanderbilt, az amerikai milliomos szerint: „A hirdetés az üzletre nézve az, ami a gőz a gépre nézve, a mozgató erő.“ Legmesszebb ment Bonner a hirdetések hasznos voltának elismerésében. „Mindazt, — ugymond — a mivel bírok, világhírű nevetem, millióimat, nemcsak egyedül az üzletvezetés realitásának köszönöm, hanem ^{99/100} ad részben a hirdaphirdetések hatalmának. Ama meggyőződésre jutottam, hogy manapság a hirdaphirdetés hatalma nélkül egy üzlet se lendülhet föl és nem lehet jövedelmező.“

— Roskoványi hagyatéka. Roskoványi Ágost, a megboldogult nyitrai püspök, örökösai Roskoványi-Dessewffy Alojsia, Roskoványi-Kovács Angusztia, Stankay Mária, Ágost és Győző több rendbeli panaszszal fordultak a kultuszminiszterhez, kijelentvén, hogy ők a püspök végrendeletét érvényesnek el nem ismerik s annak megsemmisítését fogják kérni a bíróságtól, mert az az 1876. évi XVI. tcz. kellekeinek meg nem felel. Ezután pontonként felsorolják az örökösök sérelmeiket, melyeknek elseje az, hogy a leltározásra kiküldött miniszteri biztos: Rédly Sándor, szakértő-nevezési jogukat el nem ismerte s az egész eljárásból kizárta őket.

— Szerb miniszter elbocsáttatása. Amas általános kétségbeesés közepett, mely a legutóbbi szerb miniszterválság alkalmával

Avagy az adókető bizottság kissé különösnek fogja találni, hogy ennyi árnyoldalat tudjuk felsorolni az agglegényi életnek s annak a fekete levesét még sem sietünk felcserélni a „család körében élvessett zöld salátával?“

Hja, uraim — lehet az ember össinte, de mikor adót akarnak reá kivetni, akkor, — hirtelen csodálatosképen megnövekszik képzelő-tehetségünk. Am tegyen Bécs, a mint akar, mi nem majmoljuk most ez egyszer. A „felix Ausztriának“ mondták azt, hogy „nube.“ Hazánkban nem így van; agglegények voltak hazánkban legkiválóbb törvénytudósai. Például Verbőcsi és Deák Ferencz.

Amas egy szóval sem emlékszik meg hármas törvénykönyvében a kettős élet kénysszerűségéről, vagy az egyedülvalóság tilalmáról, Deák Ferencz kiegyezésében nincs arról szó, hogy az ily czélszatók is közös ügyet képesnének. A franczia íróval tartunk, a ki azt hiszi, hogy az agglegények tartózkodni fognak a házasságtól, a mig házasodnak számukra — mások. Barátai ők a háznak és nem a házasságnak. Ők szabadok s a szabadságot megadóztatni — reakció. Tiltakozunk a bécsi mozgalom ellen a szabadság nevében!

amint ottománjáról fölem lkedett, — ne kutassuk az érthetlenséget! Ha így van megírva előre, teljesejék be. — As álom egy napra megnyugtat újra...

Amint a karos gyertyatartót az ágy előtti szekrényre helyezte, azon egy levelet vett észre. A hogy rátekinthet, valami különös előérzet szállotta meg, és anélkül, hogy magyarázatát tudta volna adni, összebongott az Adél kéziratának láttára. A levél tőle volt.

Valami azt sugta Fegyverneknek, hogy ne olvassa el a levelet. Hogy feküdjék le, sejtessen minél több rosszat, álmódja végig a legrettenetesebbet, ami csak szívét érheti; és a mikor így megszokva a váratlant, másnap fölébred, talán könnyebben elviselheti azt, ami a levélben eirejve, ismeretlenül lappang.

— Talán csak nem leszek babonás is, — mormogta magában, amint a levelet fölbontá és az ágy szélére ülve olvasni kezdte:

„Drága Barátom!

Most, mikor e sorokat írom, tisztában vagyok azzal, hogy mi soha sem lehetünk egymásé. Ön tudja, hogy nem a szerelem hiánya okozza ezt, hiszen rajongok Önért, és Önben mindig egy olyan férfit láttam felém közelíteni, a ki úgy szeret, mint a hogy gyermekleány koromban álmodtam a férfiak szerelméről.

Végre is itt a perc és be kell vallanom, hogy azért vonakodtam a legnehezebb fájdalom árán is Önnek kezemet nyújtani, mert beláttam, hogy nem vagyok Önre — drága Barátom — érdemes...

Szegény falusi gyermekleányka voltam, midőn egy uri nő véletlenül rám találva, elkért anyámtól örökbe, hogy ő a legjobb neveléséről gondoskodik. Áldom a haló porát, úgy is volt. A lehető legintelligensebb nevelést kaptam. Néhány évre rá, anyám és jöltevőm csaknem egy hónap alatt haltak el, és én egyedül állottam a nagy városban. Valami véletlen nevelőnővé segített egy uri családhoz. Nem inok erről semmit. A fölülülő fájdalomnál nincsen rettenetesebb, különösen ha a szegény is égati arcunkat...

Itt ismerkedtem meg Dengelegivel. Őt ismervé, Ön elgondolhatja, milyen könnyen kerített hatalmába és milyen könnyen idomított büntetésévé csaknem mindebben, a mit róla tudnak...

Oh mint ég az arcom és hogy le van alázva a lelkem, midőn ezt Önnek bevallom. Önnek, kit az életben először és utoljára, olyan rajongva, olyan tisztán szerettem.

Dengelegi utolsó útjában, egyszerűen cseljái végett, ide hozott engem Fejérvölgyre. Itt láttam meg Önt és attól a pillanattól kezdve nem tudott rábirni Dengelegi, hogy egy lépést tegyek a régi uton. Bátorságom jött meg attól, hogy Önt megszerettem. Daczolni tudtam vele és hajtathatlan lettem. Ah, milyen titkos boldogság volt az nekem, hogy szerelmem kezdetén már ilyen áldozatot hozhattam Önért!

Higgyen nekem ebben a nehéz, utolsó órában, hogy akkor voltam életemben a legboldogabb, a midőn az Ön szerelmeért megváltoztam. Megtisztni azonban teljesen, ha a nő egyszer elbukott, lehetetlen.

Egy ideig még reméltem: áttartam magamat azzal, hogy talán érdemes leszek Önre, de végre is széttépett szívvel és nyomorult-

ságom teljes tudatában gondoltam arra, hogy Ön sokkal nemesebb férfi, semhogy azzal gyalázzam meg, hogy mint a Dengelegi egykori szeretője kezemet nyujtsam Önnek...

Erőm elhagy... alig tudok a fájdalomtól még egy pár szót írni.

Köszönöm hogy szeretett. Találjon Önhez méltó nemes nőt... Én azért halok meg, mert nincs jogom Önt tovább szeretni... Isten...

Adél.

Fegyvernek kétségbeesve rohant a Margiták lakására. Későn érkezett.

Ennek a drámának be kellett fejeződni. Adél pár óranegyeddal azelőtt halt meg a Margit karjai között. A mérget titokban vette be, és az biztos hatása volt.

Talán jobb volt így. Talán igaza volt a szegény „csunya asszony”-nak, hogy nem lehetett azzal a multtal egy olyan ember nevére mint a kit szeretett.

(Folytatása következik.)

Szerkesztői üzenetek.

Többeknek, helyben. A Nagybecskerek-pancsovai vasútra vonatkozó miniszteri leirat a korrekter tévedéséből került a tegnapi számunk vezércikkébe. Végtelenül sajnálók, ha valaki ebben személyes éli tendenciát látná.

R. K. Tessék egy könyvkereskedéshez fordulni. Úgy tudjuk, hogy két kiadást ért.

Lugos. Egyelőre nem vagyunk abban a helyzetben hogy egy ismeretlen nevű szerző tárczájért „a szokásos 5 frot” megfizessük. Hol tetszett őket megszokni?

Nemo. A szerelmes vers, miként maga a szerelem, igen szép dolog. Azaz, hogy annak, a kinek. A versiket például Önnek nem ajánlanók.

D. urnak helyben. Ön téved. Az árvaházat az idén még nem építik fel, de talán még jövő esztendőre sem. — 2. Az izraelita hitközség elnöke Schwarz Mihály nagybecskereki köztisztviselőben álló ügyvéd.

— 3. Sorsjegyeit talán a jövő húzás alkalmával fogják kihuzni.

Nyilttér.*

Mennyasszonyi selyemruhákra való selymeket fekete, fehér és crême színekben.

simát és damasztot méterenként 45 krtól 16 frt 65 krig (mintegy 300 különböző fajtában) szállít egyes öltönyökre, vagy egyes végekben is postabér- és vámmentesen Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Min-tak postafordulóval küldetnek. Svájcba intézett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó. (30, 49.31)

Zongora-iskola-megnyitás.

Van szerencsénk a né. közönség szives tudomására adni, hogy az új iskolaév kezdetével

zongora iskolát

nyitunk. A tanítás a bécsi conservatorium rendszere szerint történik. A tandíj havonként 5 forint.

Beiratkozást máttól kezdődőleg naponként délután 5—7 óra közt elfogadnak alólirottak.

Mély tisztelettel

Bröder Valeria

és

Schach Szidonia,

(3.0 4.4) Temesvári-ut 25. sz. a

Van szerencsénk a vevőinkkel tudatni, hogy köolaj gyártmányaink képviselőjét és áliandó berakó helyét

Wechsler és Darvas

szállító czégre biztuk, hol folyton nagy készlet áll vevőink rendelkezésére. Bővebb felvilágosítást a képviselő czég nyujt.

Magyar Petroleum-Ipar-Részvény-Társaság Budapest.

(422—10 2)

* Az a rovat alatt kööltött nem vállal felelősséget a szorok

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1892 május 1-től.

Menetrend a Nagykikinda—nbecskereki vasútvonalon

Nagy-Kikinda—Nagy-Becskerek.		3512	3514	3502
		v. v.	v. v.	sz. v.
		I.II.III. osztály		
Budapest ind.		6.30	8.25	2.36
Temesvár "		9.50	11.30	4.00
Nagy-Kikinda "		3.05	4.05	7.20
Karlova "		4.09	4.46	8.04
Beodra "		4.28	4.57	8.19
Török-Becse—Aracs "		5.36	5.36	9.02
Kumán "		6.05	5.56	9.22
Melencze "		6.40	6.15	9.43
Ellemér "		7.09	6.34	10.01
Nagy-Becskerek "	érk.	7.33	6.51	10.11

Nagy-Becskerek—Nagy-Kikinda.		3501	3511	3513
		sz. v.	v. v.	v. v.
		I.II.III. osztály		
Nagy-Becskerek ind.		5.50	12.00	7.20
Ellemér "		6.08	12.21	7.44
Melencze "		6.30	12.51	8.16
Kumán "		6.46	1.11	8.37
Török-Becse—Aracs "		7.11	1.49	9.19
Beodra "		7.45	2.29	10.04
Karlova "		7.56	2.42	10.32
Nagy-Kikinda "	érk.	8.36	3.30	11.13
Temesvár "		—	5.20	4.24
Budapest "		1.20	—	8.15

Menetrend a Torontáli helyi érdekű vasutak vonalain

Versecz—Nagy-Becskerek.		3643*	3602	3612
		v. v.	sz. v.	v. v.
		II.III. o.		
Versecz ind.		—	—	12.00
Versecz-Rét "		5.50	2.30	—
*Temes-Paulis "		5.57	2.25	—
Bothlen-Tanyas "		6.03	2.33	—
*Szivattyutelep "		6.11	2.42	—
*Loudon-Tanya "		6.22	2.55	—
Nagy-Margita "		6.29	3.04	—
Zichyfalva "		6.37	3.18	—
Györgyháza "		6.49	3.26	—
Szécsénfalva "		7.01	3.40	—
Ó-Lécz "		7.16	3.57	—
Kanak "		7.24	4.07	—
Bóka "		7.38	4.19	—
Szécsány "	érk.	7.49	4.36	—
		8.00	4.52	—
Párdány l. alul.		—	—	—
Szécsány ind.		4.01	8.10	5.07
Szárcsa "		4.27	8.24	5.24
*Lajosmajor "		4.41	8.37	5.37
Pusztá-Kenderes "		4.50	8.43	5.46
Lázárföld "		5.01	8.51	5.57
Nagy-Becskerek-Bégapart "		5.32	9.13	6.31
Nagy-Becskerek "	érk.	—	—	6.35

Nagy-Becskerek—Versecz.		3601	3611
		sz. v.	v. v.
		1., 2., 3. o.	
Nagy-Becskerek ind.		8.15	—
Nagy-Becskerek-Bégapart "		8.22	5.24
Lázárföld "		8.50	5.58
Pusztá-Kenderes "		8.56	6.06
*Lajosmajor "		9.2	6.14
Szárcsa "		9.16	6.30
Szécsány "	érk.	9.29	6.43
Szécsány ind.		9.44	7.09
Bóka "		9.57	7.15
Kanak "		10.14	7.35
Ó-Lécz "		10.33	7.48
Szécsénfalva—Ráros—Istvándölgy "		10.32	7.58
Györgyháza "		10.42	8.10
Zichyfalva "		10.54	8.27
Nagy-Margita "		11.09	8.43
*Loudon-Tanya "		11.18	8.52
*Szivattyutelep "		11.26	9.01
Bethlen-Tanya "		11.39	9.15
*Temes-Paulis "		11.47	9.25
Versecz-Rét "		11.55	9.32
Versecz "	érk.	11.59	9.37
Temesvár "		3.16	—

Az éjjeli órák — esti 6 órától fogva reggeli 5 óra 59 percig — a perczek számjegyeinek aláhuzása által (6.00—5.59) vannak megjelölve.

A *-gal jelzett állomásokon a vonat csak feltételelesen fel- vagy leszállás végett áll meg.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos. Főmunkatárs: Jurkovic Aladár.

H i r d e t é s e k.

A m. kir. pénzügyministeriumtól.

56.002. sz.

Hirdetmény.

A szőlősgazdáknak a boritaladó fizetése tekintetében az 1892. évi XV. t.-cz. 3. §-a által adott kedvezmény igénybevétele tárgyában.

1. Az 1892. évi XV. t.-cz. §-a szerint nyílt községekben azok a szőlősgazdák, a kik szeszes italok kimérésével vagy kismértékben való elárúsításával nem foglalkoznak, boritaladó fejében a saját termésű boraiktól a házi szükségletre szánt bormennyiség után az 1893. évi január hó 1-től fogva nem a bor- és söritaladó árszabás szerinti teljes boritaladót, hanem csak az eddigi borfogyasztási adónak megfelelő részt; tehát:

20.000 lakosnál népesebb községekben bor után hektoliterenként 3 frt 35 krt, bormust és szőlőcsefrefe után hektoliterenként 2 frt 52 krt.

10.000—20.000 lakossal bíró községekben bor után hektoliterenként 2 frt 69 krt, bormust és szőlőcsefrefe után hektoliterenként 2 frt 01 krt.

10.000 lakosnál kevesebbet számláló községekben bor után hektoliterenként 1 frt 35 krt, bormust és szőlőcsefrefe után hektoliterenként 1 frt és 01 krt tartoznak fizetni.

2. Azok a szőlősgazdák, a kik ezt a kedvezményt az 1893. évre igénybe venni óhajtják, tartoznak a folyó év szeptember hó 15-ig, illetve ha a szüret előbb kezdődne, a szüret kezdetéig ebbeli igényüket a községi előjárásnál bejelenteni.

3. Ez alkalommal bejelentendő az illető szőlősgazda neve, lakhelye, házszáma, a házbeliek száma, a bejelentő szőlőbirtokának terjedelme holdakban illetőleg négyszögölekben, a házi fogyasztásban felhasznált bor évi átlagos mennyisége, a folyó évi remélhető termés hektoliterekben, a házi fogyasztásra és nagyban, vagyis 1893. évtől kezdve 56 litert tevő mennyiségben való eladásra szánt bor mennyisége hektoliterekben.

4. A bejelentés megtételéről a fél a községi előjárásigazolványul szolgáló bárczát kap.

5. Ha a kedvezményes adózásra igényt tartó szőlősgazda egész bortertermését házi fogyasztásra akarja felhasználni, köteles abban az esetben, ha termése 5 hektolitert meg nem halad, az egész termés után a kedvezményes adót a szőlőcsefrefének, illetőleg mustnak a bor- és sörfogyasztási adó iránti törvények és szabályok 17. §-a értelmében való bejelentése, vagy pedig a bortertermés szokásos felvétele alkalmával (bor- és húsfogyasztási adótörvények és szabályok 48—49. §-a) azonnal lefizetni.

Az a szőlősgazda ellenben, a kinek termése 5 hektolitert meghalad, vagy az, a ki termésének egy részét nagyban, vagyis 1893. évtől fogva legalább is 56 litert tevő mennyiségben óhajtja elárúsítani, a bor- és húsfogyasztási adótörvények és szabályok hivatalos összeállításának 23. és 27. §-ai értelmében szemleivet nyer, s az adót, a mennyiben adómentes leszámításnak nem volna helye, e fennebb idézett összeállítás 42. §-a értelmében a kéthavonként tartandó rendes leszámolásnak alapján fizetni.

6. A folyó 1892. év végéig a borfogyasztási és boritalmérési adók az eddigi módokon szedetve és az 1892. évi XV. t.-cz. csak 1893. évi január hó 1-én lépven életbe, a fent említett kedvezményt igénybe venni óhajtják és e czélból a bejelentést a 2. és 3. pontok értelmében megtevő szőlősgazdák is a borfogyasztási adót változatlanul úgy fizetik, mint eddig és az 5. pont szerinti adózás 1893. évi január hó 1-én kezdődik.

Nincs azonban kizárva ezután sem, hogy az egyes adóköteles szőlősgazdák és az adófizetésre jogosított fél az adónak másként „átalány szerint” való fizetésben meg ne egyezzenek, a mig azonban ily egyezés létre nem jön, egyedül az 5. pont szerinti megadózásnak van helye.

7. Az előző pontokban foglaltakra vonatkozó részletes utasításokat az 1892. évi XV. t.-cz. végrehajtása iránt kiadott 51.015. számú utasítás 26. §-a szabályozza.

B u d a p e s t, 1892. évi augusztus hó 18-án.

(433—1.1)

A m. kir. pénzügyministerium.

Szüretelesi hirdetmény.

A városi tanács részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az idei borszüret kezdete folyó évi **szeptember hó 15-en** és következő napokra lett megállapítva.

Figyelmeztetnek tehát mindazon szőlőbirtokosok, a kiknek szőlőskertjei a vámsorompókon kívül vannak és kik a szüretelt csefrefe vagy mustot a városba szállítani nem szándékoznak, úgy nemkülönben mindazok, a kiknek szőlőskertjei a vámsorompókon belül vannak, hogy a szüret megkezdését előzetesen a vár. jövedéki hivatalnál bejelenteni el ne mulasszák.

A vámsorompókon kívül szüretelő feleknek pedig tudomásukra hozatik, hogy a bevétel csak is hitelesített hordókban történhetik, és pedig kizárólag az aradaczi, écskai, szentmihályi és temesvári vámvonalokon; mindazon csefrefe tehát, must avagy bor, mely fentnevezett négy vonalon kívül hozatik be, mint becsempészett fog tekintetni és ahhoz képest az illető fél ellen az eljárás is fog megindítani.

Nagybecskerek, 1892. évi szeptember hó 7-én.

Krsztics János,
polgármester.

(430—2.1)

2118. kig. sz. 1892.

(419—3.3)

Árlejtési hirdetmény.

Alalírott község előjárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy egy új község háznak 1893. évi tavaszán leendő felépítése szándékoztatik.

Felhívhatnak tehát mindazok, kik ezen építkezési munkálatot elvállalni hajlandók, hogy 50 krros bélyeggel ellátott és a költségvetésben kitüntetett 4000 forint utáni 10 százalék bánatpénzt kapcsán az 1892. évi

szeptember hó 20-án d. e. 9 órakor megtartandó nyilvános árlejtés előtt zárt ajánlatukat annál is inkább ide benyujtsák, mert később beadott ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az építési feltételek, költségvetés és tervrajz a kitűzött határnapig a jegyzői irodában hivatalos órák alatt naponta megtekinthetők.

Torontáltolvádia, 1892. évi szeptember hó 2-án.

Jedlicska Jenő, jegyző.

Eberhart Mihály, bíró.

! Pénz!

földekre és házakra
a legolcsóbb kamatok mellett

a legkisebb összegtől a legmagasabbig közvetítetik.
A visszafizetés tetszés és tehetség szerint történhetik.

Pontos és gyors keresztülvezetés felett mindenki meggyőződve lehet és szolgál minden e szakmába vágó felvilágosítással bérmentve.

Együttal ajánlom magamat mindennemű állami és magánsorsjegyek, arany és ezüst pénzek, idegen bankjegyek méltányos bevásárlása és eladására, nemkülönben mindennemű szelvények beváltására.

(2—18)

Igérvények minden huzásra.

Részletlevelek valamennyi sorsjegyekről.

I. nagybecskereki váltó- és bizományi üzlet

Kadelsburger L.

a radikálisok főtanyáján uralkodott, nem egy derült jelenet is játszódott le. Így például nem lesz érdektelen tudni, hogy hogyan tudta meg Milosajevics Szvetozár belügyminiszter — a ki különben általános tiszteletnek örvendett — elbocsátatását. Midőn Pasics miniszterelnök abban a meggyőződésben, hogy a regenség a kabinet lemondását nem fogja elfogadni, ezt felajánlotta, a belügyminiszter beteg volt. De az öszminiszterium lemondásának benyújtásáról elfelejtették a beteg kollegát értesíteni s így történt, hogy a belügyminiszter, állapota javulván, másnap, mintha mi sem történt volna, ismét hivatalába ment. A Mihály téren találkozik az első regenssel. Mindketten udvariassan megemelik kalapjukat s azután Risztics a mit sem sejtő radikalistól azt kérdezte, hogy van. „Ma valamivel jobban vagyok — felelte Milosajevics. Most pedig benézek a miniszteriumba, hogy egy fontos és sürgős ügyet elintézzek.“ „Miféle ügyet?“ kérdi Risztics. — „Ugy látszik regens ur elfelejtkezett a legutóbbi minisztertanács határozatairól.“ „Egyáltalában nem, de úgy látszik, ön felejtkezett meg arról, kedves barátom, hogy már megszűnt miniszternek lenni.“ Risztics ur ezzel eltávozott, míg Milosajevics ur sietett a miniszteriumba, hogy az előtte hihetetlennek látszó hír mibenlétéről felvilágosítást szerezzen. Ott aztán megtudta, mi történt. Bársonyszékébe más telepedett le, de a ki volt oly előszékeny, hogy elődjének megengedje magánirományait az asztalfiókból kivenni. Milosajevics urat a küzdelem hevében egészen elfelejtették arról értesíteni, hogy az öszminiszterium lemondását beadta s hogy azt a regenség el is fogadta.

— Mindenféle. A kannibál jön haza, még pedig a lehető legjobb étvágygal.

Meginterpellálja a feleségét egy kis enniváló dolgában. Van-e valami enniváló?

— Van, édes férjem, hogy ne lenne? Ott van az asztal fiában még egy darabka hideg miszsióvárosi!

Konkurrencziát csinálunk a poéta uraknak és rimelünk. Ime itt egy régi jó nóta, az „Oh! lebe wohl du stilles Haus“ fordítása:

Isten hozzád, falak, lak,
Éa már többé nem laklak!

A megboldogult Andrássy Gyula gróf egy szabóüzlet kirakatában pompás dolmányt látott. Belépett s megvette a következő szavakkal:

Jaj, boh pompás bekecske,
Hozzád lépek be, kecske!

Ugyane szabót ebédre hívták; a házigazda egy kis fiut küldött érte. Vagyis:

Hozzá szalad egy gyerekecske,
S azt mondta néki: Gyere, kecske!

Egy fiatal theologus haza ment az ünnepekre. A sikerült prédikáció után nagy ebéd következett, a melyen a bíró őt így köszöntötte fel:

Mire az ur elkészül,
Ide hívjuk — lelkesül!

x. és y. bankárné beszélgetnek.

x-né Én Baden-Badenben fürdőztem!

y-né (félre): A szemtelen! Henczeg, hogy dupla nevű fürdőben volt! (fenn): Én meg Ischl-Ischlben voltam!

A szép Kevelyné nem mehott Ostendében, mert az a csuf Csétériné is ott fürdőzött. Kevelyné pedig nem fürdhetik meg Csétérinével egy tengerben!

— Elutazott a holdba az egy szegedi papucosnál alkalmazva volt, Kóka József nevű inasgyerek. Es a gyerek két hét előtt azt mondta a pajtásának, hogy ő föltalálta a repülés mesterségét s még azon éjjel fölrepül a holdvilágba. A gyermek azon éjjel eltűnt s azóta nem találják sehhol.

— A zene hatalma. Az össi gyakorlatokról közlik ezt a kis intermeccót: A katonabanda szerénádra készül a kis vidéki városban, mert az ezredparancsnok urnak születése napja van. A tekintélyes karmester éppen meg akarja adni a jelt a próbára, a mikor látja, hogy egy kis fiu rémülten menekül egy mérgező pófajú bulldog elől,

mely üldözöbe veszi. A muzsikuskok sokkal messzebbrevannak, semhogységségérelehesenek a rémülten kiabáló gyerekek s ijedten latják, hogy a távolság mindinkább fogy az üldözö és az üldözött közt. Abban a pillanatban, a mikor az eb már-már utolérte a gyereket és lehajtott fővel dühös ugrásra készült, egyszerre csak felhangzott a vezényszó, hogy „rajta!“ A banda rázendítette és az eb a szokatlan hangok hallatára hirtelen megállt, mintha lábai gyökeret vertek volna, fejét fölfelé vetette és velőtrázó hangon vonítani kezdett. A trombiták pedig tovább harsogtak irgalmatlanul, és a kutya tovább száguldott árkon-bokron keresztül a szomszéd falu irányában. Jó meszaze volt már, a mikor felve vissza-vissza mert nézni abban az irányban, a hol vigan muzsikált a banda, mely biztos haláltól mentette meg a fiut — a zene hatalmával. Si non e vero . . .

— Fuga mortis. Egy szemtanu beszélt el az „E-s“-ben a következő hamburgi történetet. A bírósági hivatalok a mostani szomorú napokban nem győznek eleget tenni annak a sok száz embernek, a ki a végrendeletét akarja megírtni, vagy örökös szerződést akar kötni. Néhány nap előtt is tömve voltak a hivatalosobák, a folyosók, sőt még a lépcsőházak is a klienseknek ezzel a fajtajával. A hivatalnokok idegesek voltak, mert minden ki első szeretett volna lenni és lehetlenné tette a nyugodt munkát. Egy irnoknak végre kettészakadt a türelme és békéltetésre intette az embereit. Mikor látta, hogy ezzel sem megy semmire, pörbe állt velök és durván rendreutasította őket. Egyszerre csak összerogyott és görcsösen vonaglani kezdett. A borzasztó betegség őt is megragadta. A sokaság iszonyodva elmenekült a merre látott.

—x— Egy népszér. A „Moll-féle francia borszesz és só“ által a betegeknek egy ép oly gyógyhatásu, mint olcsó szer nyujtatik köszvényes és csuzol bántalmaknál, sebeknél és daganatoknál. Egy üveg ára utasítással együtt 90 kr. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és k. udv. szállító által. Bécs I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszer-tárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll A. készítménye kérendő az ögyári jelvényével és aláírásával. 2

Irodalom és művészet.

* Hirlapirodalmunk történetében valóban páratlanul áll az a haladás, melyet a „Magyar Gényusz“ legujabb számánál észlelünk. Egy első rangu műintézet a „Kosmos“, mely a kö- és könyvnyomdászat terén irányt adni van hivatva hazánkban, vállalta magára a „Magyar Gényusz“ kiállítását, melynek legujabb száma fényesen igazolja a „Kosmos“ műintézet európai színvonalát. Valamennyi szakközöly elismeréssel nyilatkozik a modern technikának mindama csodás vívmányairól, melyek a „Kosmos“ gépcarnokában felvaunak halmozva. E műintézet tudvalevőleg egy valóban bámulatos körforgó géppel bir, mely egyszerre öt szint képes nyomni a mely páratlanul áll nemcsak hazánkban, de a nagy külföldön is. E gép egy óra alatt tíz ezer ívet öt színben képes nyomni, tehát óránként 50,000 nyomást tesz, a mihez az eddigi rendsser szerint eddig 10 napi idő kellett.

S a „Magyar Gényusz“, mely eddig is magas színvonalon állott, a nevezett műintézet által most oly fényesen állitott ki, hogy az minden művelt család asztalán helyet foglalhat. E díszes szám hozza Tisza Kálmán sikerült arcképét, élénk tollal megirt jellemrajz kíséretében, továbbá Déczy Lajos, Szana Tamás, Hevesi József, Tolnay Lajos kitünő írónktól szellemes tárcákat. Gonda Dezső „Czirkuszi baleset“ című remek költeményét Zich F. festőnk illusztrálta.

A „Magyar Gényusz“ előfizetési ára félévre 5 frt, negyedévre 2.50. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Kerepesi ut 14.

Táviratok.

Albrecht főherczeg beteg.
Budapest, szept. 10. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Albrecht főherczeg, erős meghülés következtében az ágyat őrizi, s ezért a pécsi hadgyakorlatokon sem vesz részt.

Az igazságügyi államtitkár hivatalba lépése.

Budapest, szeptember 10. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szilágyi Dezső igazságügyminiszter ma délelőtt mutatta be Erdélyi Sándor államtitkárt a miniszterium tisztviselőinek. Erdélyi ezután elfoglalta hivatalát.

A komáromi jubileum.

Budapest, szept. 10. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Komáromból jelentik: A komáromi jubilaris napok ünnepeltjéhez, Tisza Kálmánhoz utóbb még számos üdvözlő távirat érkezett. Így távirati uton fejezték ki szerencsekívánataikat: Ráday Gedeon (Aussee), Domahidy főispán (Szatmár), a szeniczei ev. ref. egyház, Széchenyi (Klagenfurt), Kállay András főispán (Nyiregyháza), Horváth József dr., a berlini magyar egylet elnöke, a nagykikindai s lévai egyháztanács, Lauka Gusztáv (Nagybecskerek), a nagyváradi orth. zsidó hitközség, a pancsovai egyház stb. stb.

Tamási temetése.

Budapest, szeptember 10. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Tamási Józsefet tegnap temették el rendkivüli részvét mellett a kerepesi-uti temetőbe. A sirnál Szirmai Imre, a népszínház tagja, tartott gyászbeszédet.

A kolera.

Budapest, szept. 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Hamburgból sürgönyzik: Tegnapról mára 393 betegedés és 215 haláleset fordult elő kolera következtében.

Budapest, szeptember 10. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Párisból jelentik: Tegnapi 63 betegedés és 49 kolerahalálozás történt.

Budapest, szeptember 10. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Havrei jelentés szerint legujabban 11 ember halt el kolerában.

Budapest, szept. 10. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Az országos központi járványbizottság tegnap Szapáry Gyula gróf elnöklete alatt ülést tartott, melyben a Hamburgból érkezett bőrök elégetését határozták el.

Budapest, szeptember 10. (A „Torontál“ ered. távirata.) Lukács kereskedelmi miniszter tegnap közölte Bacquehemmel mindazokat az óvatossági mulasztásokat, melyeket az osztrák határon elkövettek.

Budapest, szept. 10. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Hamburgban a kolera állandóan csökken.

A Kossuth-ügy Nagyváradon.

Budapest, szeptember 10. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Nagyvárad törvényhatósági bizottsága

Döry főispán elnöklete alatt tartott rendkívüli igazgató ülésében Szokolai indítványozta, hogy Kossuth Lajost, 90 ik születésnapja alkalmából a város válaszsza diszpolgárának s nevezze nevéreől főutczáját. Hlatky Endre ellenezte az indítványt, s kiemelve Kossuth hazafiúi erényeit, indítványozta, hogy Kossuthot 90 ik születésnapja alkalmából egyszerűen üdvözöljék. Erre szenvedélyes szitkozódás támadt. Döry főispán többeket rendreutasított. A névszerinti szavazásnál 39 szóval 24 ellen a közgyűlés Hlatky indítványát emelte határozattá.

Beteg képviselő.

Budapest, szeptember 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Körössi Sándor debreczeni országgy. képviselő betegen fekszik kálvintéri lakásán. Állapota nem aggasztó.

Visszaélés a szegedi dohánygyárban.

Budapest, szept. 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) A szegedi dohánygyárban nagyobb visszaélés nyomára jöttek. Schneeweiss dohánygyári munkás ugyanis jelentette Hoffmann Hugó gyári osztályfőnököt, hogy a munkásokkal külön gyártat szivarokat és azokkal üzérkedik. Horocsek László kiküldött miniszteri vizsgálóbiztos az adatokat a vizsgálat alkalmával igazságnak konstata. Hoffmann lakásán postai feladó vevényeket találtak elküldött szivarokról. A kárt megállapítani nem lehet. Hoffmann felüggesztették.

Palmay Ilka — Kinszky grófné.

Budapest, szept. 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből jelentik: Palmay Ilkát, a Wien melletti színház ünnepelt primadonnáját eljegyezte Kinszky Zdenkó gróf.

Méhészeti kiállítás.

Budapest, szept. 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) A méhészeti kiállítás megnyitása szept. 11-én lesz a városligeti iparcsernokban.

Az új szerb kormány.

Budapest, szept. 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Belgrádból jelentik: Az új szerb kormány a trieszti konzult, kinek visszahívását igazgatásai miatt a külügyi kormány többször követelte a néhai radikális kormánytól, — visszahívja, ez által is dokumentálni óhajtja legalitását Ausztria-Magyarország irányában. Külügyi államtitkárrá Markovits Milán előkelő ügyvéd, a bécsi „Theresianum” volt növendéke van kiszemelve.

A görög király Carnotnál.

Budapest, szept. 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Fontaineblaisból jelentik: A görög király ma délelőtt látogatást tett Carnot elnöknel. A reggeli alatt a király Carnotné jobbán ült s igen élénk társalgást folytatott az elnök nevével. Reggeli után Carnot elkísérte magas vendégét egész a pályaudvarig.

Zsidók kivándorlása.

Budapest, szeptember 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból jelentik: Marseilleből érkezett hírek szerint legközelebb ismét egy sereg kivándorló zsidó jön Oroszország, Törökország és Romániából. A miniszter megtiltotta ezeknek a partraszállást. A zsidó jótékonyági egyletek kijelentették, hogy nincsenek oly helyzetben, hogy továbbra is segílyt nyújthatnának.

A genuai ünnepnapok.

Budapest, szeptember 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Genuából jelentik: A tegnapi ünnepi előadás alatt a polgármester üdvözölte Riennier francia tengernagyot, biztosítva őt, hogy a francia hajóraj az olaszok részéről mindenkor a legszívveljesebb fogadtatásra számíthat. Umberto király ma d. u. 2 órakor fogadta a francia tengernagyot.

A budapesti gabnatözsdeiről.

Budapest, szept. 9. (A „Torontál” eredeti távirata.)
Határidőüzlet:
Buza őszre 7.27—29
Buza tavaszra 7.63—65.
Tengeri okt. 4.85—87.
Tengeri okt. — nov. —
Tengeri máj. — jun 5.17—19.
Zab őszre 5.36—38.
Zab tavaszra 5.62—64.
Káp-repcze 11.20—30.

Közgazdaság.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1892. szeptember 8. Hizott sertés árak: I. Magyar elsőrendű: Oreg nehéz (páronkint 400 klggrammon felüli sulyban) — krig. Oreg közép (páronkint 300—400 klg. sulyban) — krig. Fialat nehéz (páronkint 320 klg. sulyban) 45—46 krig. Fialat közép (pkint 251—320 klg. sulyban) 45.5—46.5 krig. Fialat könnyű (páronkint 250 klg. sulyban) 47.5—49.5 krig. II. Magyar szedett: Nehéz (pkint 280 klg. sulyban) 43—43.5 krig. Közép (páronkint 220—280 klg. sulyban) 44.5—45.5 krig. Könnyű (páronkint 220 klg. sulyban) 47—49 krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 klg. sulyban) 44.5—45 krig. Közép (pkint 220—260 klg. sulyban) 45—46 krig. Könnyű (pkint 220 klg. sulyban) 46—46.5 krig. Sertéslétszám 1892. szept. hó 6-án volt készlet 138409 drb. 1892. szeptember 7—8-án felhajtott 3041 darab. — 1892. szeptember 7—8-án elszállított 7116 darab. 1892. szeptember 9-én maradt készletben 134334 drb. — A hizottsertés üzletirányzata: Könnyű áru keresett.

REGÉNY-CSARNOK.

Egy csúnya asszony története.

(Eredeti regény egy kötetben.)
— A „Torontál” számára írta: —
Törös Tivadar.

XXIX.

A dráma betetőzése felé indult. A Dengelegi elfogatása és különösen szökése teljesen igazolták Fegyverneky támadásait, melyek eleinte annyi ellenséget szereztek neki. Lapját, mely a szökést követő reggelen újabb adatokkal egészíté ki a nagy szédelő alakját, szétkapkodták és előállott újra az a helyzet, midőn egy bátor ujság-

írónak kimondott szavait ezek érzik magukénak, csak hogy nem tudtak azoknak kifejezést adni.

Fegyvernekyt mint egy félreértett jóst ünnepelték, kinek szavaira nem tudott elég korán hallgatni a közönség. Az nap este aztán az ünnepeltetés külső formáját is megadta a közönség Fegyvernekyvel szemben és nagy lakomát rendeztek a tiszteletére, melyen Fejérvölgy egész előkelősége, sőt még a Dengelegi egykori bizalmasai is mind megjelentek és elhalmazták őt gyöngédséggel és komolyan mondott s lelkesülve hallgatott felköszöntőkkel. Az étlapon fölül a Dengelegi kastélya volt rajzolva azzal a jelenettel, midőn Dersei kapitány Zomorát elfogja, alatta e felirattal: „Jobb ma egy veréb, mint holnap egy tuzok!” Az ételek sorozata ezzel kezdődött: „Fogás à la Dengelegi, sauce Fegyverneky.” A borok elején pedig a „Dersei karcos” szerepelt.

Ezek mind azt jelentették, hogy a rokonszeny maradandólag a Fegyverneky oldalára szegődött, a ki olyan csodálatos merészséggel lépett föl először Dengelegi ellen. Fegyverneky a lakoma alatt látszólag élvezte a tüntetés jóleső hatását, de belsőjében leküzdhetetlen fájdalom dúlt, a mi egy pillanatra sem hagyta nyugodni. Nem tudta elkábitani az ünnepeltetés, mikor szive erősen vérzett. Alig tudta magát visszatartani a gyöngeségtől, ha arra gondolt, hogy egy kifogástalan, küzdelmes élet minden dicsősége hasztalan, ha még annyi ereje sincs, hogy ennek verőfényét engedje ráragyogni egy kedves otthonra, melynek édes mindene csak Adél lehetne. . .

A lakoma véget ért, és Fegyverneky alig várta, hogy végre egyedül legyen otthon. És a mikor késő éjjel, szívében e háborgó érzelmekkel ottománjára veté magát, maga sem tudott tisztán számolni azzal a helyzettel, mely ilyen igazságtalanul szenvedteté őt meg, és nem akarja osztályrészeül adni azt a boldogságot, melyhez annyira jutnak könnyű szerrel, talán érdemtellenül.

Mindenek közt azonban legnehezebben bántotta az, hogy Adél — oly sokszor és oly hűséges odaadással mutatott szerelme mellett is, — nem tudott vele szemben őszinte lenni, és nem akarta bevallani, hogy miért vonakodik végre kezét nyújtani?

Ez lehet egy olyan titok, a mit Adél nem akar vele megértetni, de a mit talán el kellene hogy mondjon mielőtt oltár elé lép vele.

Hát miért nem mondja meg? Vagy az is lehet, hogy ha őszinte lesz, Fegyverneky nem fogja tudni tovább szeretni?

Ah, ki tudná megmondani, hogy mi lehet ez?! A Dengelegi multjára vonatkozik, vagy az Adélét sötétíti el? Vagy talán mind a kettőt?

Most hát a sok föltevés közül, melyikért hagyja Adél Fegyvernekyt és saját ennyire szenvedni? Pedig csak egymásra tudnak gondolni, és érzik, hogy így, nem egymásnak élve hiábavalóság az egész, az öröm szinte nevetséges, mert a minden napos, az első vágy, csak vágnak, álomnak marad örökre.

De hát nem észszerűbb lenne Adéltól, hogy egy vallomással Fegyvernekyre bizzon mindent. Itéljen ő a saját boldogsága tisztaságának mértéke felett.

Eh, hagyjuk, — sőhajtá Fegyverneky

12540. ki. szám 1892.

(426—1.1)

Hirdetmény.

Nagybecskerek város tanácsa részéről ezennel közzétetik, hogy a város utcáinak kivilágítására az 1892. évi október hó 1-től 1893. évi december hó végéig terjedő időtartamra szükséges 130 métermázsa valódi amerikai petroleum szállításának zárt ajánlati verseny útján leendő beszerzése céljából 1892. évi szeptember hó 14-én d. e. 10 órája tüzetik ki, melyre vállalkozni szándékozók zárt ajánlataikat az árlejtést megelőző nap d. u. 5 óráig 50 krros bélyeg és 250 frnyi bánatpénzzel ellátva a polgármesteri hivatalnál beadhatják.

A feltételek a kitűzött határnapig a városi számvevői irodában a hivatalos órák alatt naponta megtekinthetők.

Nagybecskerek, 1892. évi szeptember hó 6-án.

Krsztics János, polgármester.

12210. ki. szám 1892.

(425—2.1)

Hirdetmény.

Az 1883. évi 44. tcz. 36. §-a értelmében ezennel közhirrre tétetik, miszerint az 1892. évre kivetett összes adónemek az 1892. évi adókönyvben immár előirattak, s így az adóelőírás teljesen be van fejezve.

Figyelmestetik ennél fogva Nagybecskerek város adózó közönsége, miszerint az adókönyvecskeik kiegészítése végett t. i. adótartozásuk adókönyvecskeikbe leendő feljegyzése végett folyó évi november hó 15-ik napjáig a városi pénztári hivatalnál annál is inkább jelentkezzenek, mivel ezen mulasztás pénzbírságot von maga után.

Nagybecskerek, 1892. évi augusztus hó 29-én.

Krsztics János, polgármester.**Árlejtési hirdetmény.**

Torontálpetrovoszellón (alibunári járás) a 12-ik közkutnak építtetése jogerős határozattal elrendeltetvén, eme kutépitési munkálat biztosítására a versenytárgyalás folyó évi szeptember hó 15-ik napjának d. e. 10 órájára Petrovoszelló község házában kitűzetik.

Felhivatnak tehát versenyezni óhajtók, hogy szabályszerűen kiállított és 10 százalék bánatpénzzel ellátott írásbeli ajánlataikat az árlejtés megkezdéséig alólírott előjárásnál annál bizonyosabban nyujtsák be, mert utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az árlejtési feltételek következők:

1. A kut mélysége 48 méter és szélessége (átmérője) 2.1 méter.

2. A kutépitési munka kikiáltási ára (cementtel dolgozva téglanyag nélkül) 2735 frt 25 kr.

3. A kutház (sátor) ácsi munkájának anyaggal együttes kikiáltási ára 1128 frt 56 kr.

4. Az összes anyag ideszállítása valamint a munkások ide- s visszazállítása ingyenes községi előfoggattal történik.

5. Ajánlatok beadandók külön a kutépitési és külön a kutház (sátor) építési munkálatra.

6. Csak kimutatott szakképesítéssel bíró versenyzők ajánlata fog tekintetbe vétetni.

Az építendő közkut tervrajza és költségterve valamint a teljes építési feltételek a község jegyzői hivatalban betekintheők a hivatalos órák alatt.

Petrovoszello, 1892. évi szeptember hó 1-én.

Knoll János,
jegyző.

(420—3.3)

Zsivan Avram,
bíró.

Egy jó kézirással bíró

Irodai gyakornok

— fizetés mellett — azonnal felvétetik.
Közelebbit a kiadóhivatalban. (272—3.3)

Kazánkő-ellenes vegyülek

allandó gőzgépek és kazánok
részére beszerezhető

KREMER FÜLÖP

építőanyag kereskedésében.

Nagybecskerek. (253—15)

Használati utasítás ingyen.

R o t h m i l l e r T i v a d a r .**Női divatárak.**

Két elsőrangú bécsi női divatáru cég bizalmából azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy ezeknek áruiból helyben dus választéku bizományi raktárt tarthatok, a mi által a t. cz. közönség legfokozottabb igényeit is kielégíthetem.

Hogy a t. hölgyközönség ezen áruk kitűnő és izléses kiállításáról, valamint azok szoliditásáról magának meggyőződést szerezhesen, azok megtekintését b. figyelmébe ajánlom.

Különös figyelembe ajánlom **Párisi divatdarabok** (bécsi vámjelzéssel ellátva) és pedig **őszi téli kabátok, esőköpenyegek, dolmánok, felöltők** stb. stb.

Végül ajánlom dusan felszerelt

uri- és gyermek-ruharaktáromat

valamint divatszöveimeket mérték szerinti megrendelések számára.

Izléses kivitel és legolcsóbb árak.

Kiváló tisztelettel

ROTHMILLER TIVADAR,női divatcikkék bizományi raktára, uri- és gyermek-ruharaktár
Nagybecskerek.

(429—10.1)

R o t h m i l l e r T i v a d a r .

Egy kitűnő
Streicher-féle rövid

Zongora

paliszander fából, majdnem egészen új, eladó.

Bővebbet Árpád-utca 23.

(424 - 5.2)

Kerestetik.

Az adóügyekben jártas, józan, nőtlen ember alul-
irtónál azonnal alkalmazást talál.

Szárcsa, 1892. évi szeptember hó 7-én.

(432 - 3.2)

Meng József, körjegyző.

Üzletmegnyitási hirdetés.

Van szerencsénk a n. é. közönségnek szives tudomására hozni, hogy helyben

Gabna-tér 1505. házszám alatt

a Sörfőzde kapujával szemben egy jól felszerelt

Likörgyárat

pálinka-, bor- és sör-kereskedést nyitottunk.

Hosszu gyakorlat és nagy összeköttetések folytán t. vevőinknek a legnagyobb előnyöket nyújthatván, ajánljuk kitűnő **Rostopesin, Vanille, Paprika, Angol-keserű, Mandula, Narancs, Czitrom, Rózsa** stb. likőr-gyártmányainkat literenkint és palaczkokban;

gyártott és valódi rumot

$\frac{1}{2}$ liter és 7 dl. kőbányai palaczkosört,

1891-es asztali schiller, 1888-as valódi magyaradi, 1884-as ménesi vörös-borainkat.

Valódi erdélyi szilvorum, főzött törkölypálinka, közönséges szilva- és szeszpálinkát, finomított szeszt

a legolcsóbb napiárakon

bizományi raktárunkból.

Két elsőrendű francia cég valódi francia Cognac és Pezsgő gyártmányait rendkívül olcsó árakon.

Korcsmárosok és viszonteladóknak likőr és rumnál 3 liter, pálinkaszesz és bornál 10 liter, sörnél 10 palaczkól kezdve nagybani árakat számítunk. Vevőinket mindig pontos és lelkiismeretes kiszolgálásról biztosítva vagyunk minél számszerűbb megrendelést kérve

SZEGO TESTVÉREK,
a szegedi szeszgyár megbizottai.

Bordeauxi kiállítási ezüst érem 1889.

Diszoklevél 1891. Arany érem
Zágráb. Temesvár.

Kwizda
Restitutions-
fluid-ja.
(Üditő-nedv.)

Mosóvíz lovak számára. 1 üveg ára o. é. 1 frt 40 kr.

30 év óta az udvari istállóknak, a katonai és ur nagyobb istállóknak használatban van, erősítésül nagy faradalmak előtt és után az erő visszanyerése céljából. Ficzamodások, megbicsaklások, idegmerevségeknél stb. Kiváló dolgokra képesíti a lovakat training-nél. (53I-15.11)

Tessék a fenti védőjegyre figyelni és határozottan Kwizda Restitutionsfluid-jét tessék kérni. — Kapható minden gyógyszerárban és gyógyszerár üzletben.

Főraktár:
KWIZDA FERENCZ JÁNOS,
cs. és kir. osztrák és kir. román udvari szállító,
körgyógyász Korneuburgban Bécs mellett.

Tavaszi
gyógyítás
Nyári
gyógyítás
Őszi
gyógyítás
Téli
gyógyítás.

Legjobb
bedörzsölő
szer
köszvény
csúz
és minden
meghűlési
betegségek
ellen.

MOLL SEIDLITZ POR

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és allestajbók, gyomorgörccs, gyomorégés, nyálk, székrekedés, májbajok, vértolulás, aranyér és a legkülönbébb női betegségeknek. — Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt. — Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerárjaiban. MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9. — Szétküldés naponta utánvét mellett. Két doboznál kevesebb nem küldetik. (11-33)

Elismerés MOLL A. urnak Bécsben.

Ülő foglalkozásomnál az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívélyesen Isten fizesse meg-et mondok érte; ezek a gyomrot jóvá és főt könnyűvé teszik.

Tisztelettel Steinko P. J., lelkész Honnenschlagban.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer köszvény, csúz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű. — Egy önzott eredeti üveg ára 90 kr. — Fő szétküldés Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által, Bécs, I, Tuchlauben 9 sz. Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítetnek. Két üvegnél kevesebb nem küldetik. A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védőjegyével ellátott készítményeket kérni.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urnak Bécsben.

Kitűnő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagyszerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál.

Mély tisztelettel Hornof, lelkész Micholupban.

Nagybecskereken kapható Kellner J., Kovács S., Moczkovcsák D. gyógyszer. és Haidegger Ö. urnaknál.

Nyomatott a kiadó Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken.